No. 1857 Zaterdag 9 Augustus 1919. 36ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Koloniale Raad.

Ontwerp-verordening houdende bepalingen ter bestrijding van besmettelijke ziekten.

Memorie van Antwoord.

(Verkort).

Het deed ondergeteekende genoegen te bemerken, dat de Afdeelingen zich bereid verklaarden tot het in het leven roepen van betere en doeltreffender bepalingen tot het tegengaan van besmettelijke ziekten; aan de [illegible] sommige artikelen te ver[illegible] en wel juist die waarbij men gaarne een uitvoeriger toelichting had gezien, kan bij de bespreking der artikelen gereedelijk tegemoet worden gekomen.

Tegenover het gevoelen als zou in ontwerp aan één persoon, n.l. den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, te veel macht zijn toegekend, moet het volgende worden gesteld. Hierbij wordt ongetwijfeld een belangrijke *verantwoordelijkheid* gelegd op de schouders van dien Directeur en belangrijke beslissingen aan hem opgedragen.

Echter dient niet uit het oog te worden verloren, dat het hier geldt het ingrijpen, en dikwijls *spoedig* ingrijpen bij ziekten die de Volksgezondheid bedreigen, een ingrijpen waartoe het oordeel van een technisch volkomen bevoegde wordt vereischt.

In deze omstandigheden is een verdeeling der bevoegdheden over meerdere hoofden ongewenscht, en allerminst bevorderlijk voor een noodzakelijk doortastend handelen.

Ten overvloede mag worden opgemerkt, dat in dit ontwerp, met name bij artikelen, waarbij de persoonlijke vrijheid in het gedrang zou kunnen komen, beslissing van of beroep op ken Gouverneur mogelijk is, [illegible] zoo noodig het inwinnen van advie[illegible] de zijden die hij daartoe het meest gewenscht acht, is overgelaten.

Aan den wensch om in het ontwerp niet naar de „Algemeene" en „Bijzondere" bepalingen te verwijzen wordt tegemoet gekomen. Deze verwijzing was meer een overblijfsel van het bij de samenstelling van het ontwerp gevolgde systeem van overzichtelijkheid.

Artikelen.

Art. 4. De dysenterie, met name de tropische (Amöeben-) dysenterie is een ziekte welke hier veelvuldig voorkomt.

Waar de aetiologie dezer ziekte bekend is, in het meerendeel der gevallen spoedig op het Laboratorium kan worden gediagnostiseerd en waar men op het oogenblik in staat is, de ziekte te genezen en door de genezing van den patient besmettingsgevaar voor de omgeving af te wenden, daar mag de toevoeging van Dysenterie bij de officieele besmettelijke ziekten niet worden gemist.

Aan de andere zijde moet het bezwaar geopperd met het oog op het bepaalde in art. 2 zeer zeker onder de oogen worden gezien. Het zou, gelet op het niet steeds zuiver omschreven klinisch beeld van de dysenterie, mogelijk kunnen zijn, dat daardoor bij niet-specifieke darmaandoeningen overlast werd veroorzaakt.

[illegible] oplossing kan hier zijn, dat als uitzondering op art. 2 als dysenterie slechts werden beschouwd die gevallen, waarbij het Laboratorium een der specifieke ziekteoorzaken heeft doen kennen.

Art. 5. Zooals terecht wordt opgemerkt bestaat er verschil tusschen de woorden „terwijl" en „waardoor". Deze onderscheiding is hier wenschelijk; vandaar dat het beter voorkomt ze te handhaven. „Terwijl" duidt aan den toestand waarin de geneeskundige ambtenaar zich bevindt wanneer hij zich voor een geval van besmettelijke ziekte ziet geplaatst; „waardoor" drukt uit, dat door toedoen van een der belanghebbenden vermoedelijk belangrijk gevaar dreigt.

Als regel is de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst van de aanwezigheid van een zieke, lijdende aan een besmettelijke ziekte, *slechts op de hoogte door de mededeeling hem door den behandelenden geneesheer verstrekt*. Dit sluit al vanzelf voeling tusschen dezen en den Directeur O. G. in zich. Maakt in een gegeven geval de zieke of omgeving tegen de te nemen maatregelen bezwaar, dan staat beroep bij den Gouverneur open, die alle personen kan hooren, zooveel als hem goeddunkt, o. a. in een dergelijk geval, den behandelenden geneeskundige. Verplicht hooren van dezen komt onnoodig voor, reeds om de in den aanvang genoemde noodzakelijke besprekingen en den veelal *noodzakelijke spoed*.

Het steeds hooren van de Gezondheidscommissie is om dezelfde reden te ontraden, te meer waar deze commissie niet uitsluitend uit medici bestaat.

De overige bezwaren komen ook ondergeteekende gegrond voor.

Art. 11. Het tweede lid schijnt minder juist geïnterpreteerd te zijn; immers er staat slechts dat het kisten [illegible] plaats vindt volgens de aanwijzingen [illegible]; van een tijdstip van kisten en sluiten der kist wordt niet gesproken; afwijking van het daaromtrent bepaalde in de begrafenis-verordening bestaat niet.

Art. 12. De bedoeling is, dat de verklaring in elk geval een ambtenaar van den Openbaren Gezondheidsdienst passeert, terwijl belanghebbenden zich naar verkiezing daartoe tot den Directeur of een der geneesheeren kunnen wenden, moeten de particuliere geneesheeren hun bewijzen door den Directeur O. G. persoonlijk voor „gezien" doen teekenen.

Art. 13. Volgens „Van Daale Woordenboek der Nederlandsche Taal" beteekent „onverwijld": *zonder uitstel* en schijnt hier dus wel op zijn plaats.

Art. 14 en 15. De voorgestelde redactie-wijzigingen worden overgenomen.

Voor wat de 2de opmerking betreft, moet er op worden gewezen dat uit het feit dat de Openbare Gezondheidsdienst wachten moet op de aangifte der behandelende geneesheeren, blijkt dat de „macht" niet zoozeer berust bij den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst als wel bij de geneesheeren, zonder wier loyale medewerking de verordening onuitvoerbaar zou zijn.

Het is wenschelijk dat het Hoofd van politie van het plaatsen van een wachtpost kennis draagt; vandaar de toevoeging aan het vijfde lid.

Art. 17. Waar sedert 1900 de wetenschap bekend is geworden met de rol die de muskieten in de overbrenging van besmettelijke ziekten spelen, waar het bekend is dat hier de bijzondere muskietenvormen, die met o. a. de overbrenging van gele-koorts en Dengue in verband staan, voorkomen, waar Curaçao als haven een druk vreemdelingen verkeer heeft, waar, om van ziekten niet te spreken, ook de overlast door muskieten en andere insecten veroorzaakt, toch ook reeds van niet geringe beteekenis is, daar mag de Overheid zich niet onthouden van maatregelen om dit bezwaar te keeren.

De te nemen maatregelen moeten te dien einde volledig zijn en samen een systeem vormen; wat baat het of men bijv. bij politie-verordening het wegnemen van gebroken flesschen van omheiningen gelast, doch poelen op het erf of regenbakken buiten beschouwing laat?

De schijn van een belangrijke uitbreiding van zorg wordt ten deele gewekt door het aantal opgesomde mogelijke waterverzamelingen, maar de opsomming lijkt belangrijker dan zij in werkelijkheid is.

De opmerking is ook gemaakt dat niet genoegzaam rekening zou zijn gehouden met de tropische zon; in zake de muskietenbestrijding heeft deze tropische zon echter *alleen* invloed in zooverre als door hare warmte, *bij niet te zwaren regenval*, ontstaande plassen snel opdrogen, maar niet in anderen zin op de muskietenontwikkeling zelf. Het beste bewijs is dan ook, dat juist in de tropische landen (tropisch Amerika met name) de muskietenbestrijding krachtig is ter hand genomen.

Ten einde echter aan de gemaakte bedenkingen te gemoet te komen, worden bij nevensgaande Nota van Wijzingen andere bepalingen ter vervanging van het oorspronkelijke art. 17 voorgesteld, waarmede naar ondergeteekende vertrouwt, de Raad zich wel zal kunnen vereenigen.

Het metaalgaas voor de ontvang- en overloopopeningen der regenbakken te bezigen, is zoodanig gekozen, dat de regenbakken muskietenvrij zijn afgesloten en de mazen behoorlijk en in voldoende mate water doorlaten, zoodat niet behoeft te worden gevreesd, dat bij zware regens het water zich in de dakgoten ophoopt of daardoor ongelukken plaats hebben. Ten overvloede kan er op worden gewezen, het gaas voorzoover het loodrecht of vrijwel loodrecht moet worden bevestigd, in den kant van een [illegible] zou kunnen worden aangebracht en slechts aan den bovenkant vastgehecht, zoodat het druk van het water toegeeft, aan den anderen kant uitwijkt en bij het ophouden van den druk weer toevalt.

De zorg voor het verwijderen van plassen of poelen, die zich in de stadsdistricten op openliggende en voor een ieder toegankelijke particuliere terreinen, veelal „mondi" genaamd, vormen, wordt uitdrukkelijk op het Bestuur gelegd, op wiens kosten zulks geschiedt. De eigenaar of huurder zal dan in de stadsdistricten slechts belast blijven met het schoonhouden van het terrein, dat geacht kan worden bij een gebouw te behooren.

Voor wat de buitendistricten aangaat, wordt de mogelijkheid geopend, ontheffing te verleenen van de voorschriften betreffende den afstand in acht te nemen bij het aanleggen en hebben van putten en andere waterverzamelingen in de nabijheid tot bewoning dienende of bestemde gebouwen. Deze bepaling komt in de eerste plaats den eigenaars van thans bestaande dammen binnen den verboden kring ten goede, die, hiervan gebruik makende, hunne dammen niet behoeven op te ruimen of te verplaatsen; doch laat ook toe in de toekomst met de belangen van den landbouw rekening te houden en het aanleggen van dammen op korteren dan den aangegeven afstand te vergunnen, wat vooral voor kleinere grondjes van beteekenis is.

Het verbod ten aanzien van mestputten is in het oorspronkelijke artikel 17, waarin er over regenbakken en andere waterverzamelingen gehandeld wordt, minder goed op zijne plaats; daarom wordt thans voorgesteld het naar een der volgende artikelen over te brengen. Desgewenscht kunnen zulke putten van luchtkokers worden voorzien, mits behoorlijk met gaas afgesloten ten einde ongedierte en schadelijke insecten te weren.

De verplichting in de verschillende artikelen opgesomde voorwerpen voortdurend en volkomen afgesloten of afgedekt te houden, verhindert niet het verwijderen van de afsluiting of het deksel voor noodzakelijke verrichtingen of werkzaamheden. Een dergelijke uitzondering behoeft niet met zooveel woorden in het artikel te worden erkend.

De thans voorgestelde maatregelen zijn, naar mag worden aangenomen, voor ieder eigenaar of huurder in zijn woning of op het betrokken terrein uitvoerbaar, zonder belangrijke kosten, voor het meerendeel alleen met wat zorg. Degenen, die van het nut van deze maatregelen overtuigd zijn, zullen die toepassen, reeds omdat zij er baat van verwachten. Met name kan hier intusschen de aandacht gevestigd worden op den grooten invloed van het stagneeren van huishoud- of badwater op de muskietenontwikkeling.

Art. 18. Tegen de geopperde bezwaren moet worden aangevoerd, dat het reeds in het eigen belang van de bezitters van provisie-voorraden is, de voorgestelde maatregen te nemen, reden waarom toch de moeilijkheden bij de uitvoering niet behoeven te worden overschat.

Trouwens nu reeds wordt door de ambtenaren van den Openbaren Gezondheidsdienst in dezen raad verstrekt, [illegible] bij het zetten van rattenvallen enz.; van moeielijkheden hierbij is tot dusverre niets gebleken.

Daarentegen moet wel worden toe[illegible] als opslagplaatsen zullen moeten worden afgekeurd. Aan het zoo belangrijke vraagstuk van „ratproofing" is in onze haven nog ongeveer niets gedaan. En toch springt hierbij het groote belang voor den handel in het oog.

Bij nader inzien wil het intusschen voorkomen, dat eene bepaling van de strekking als het afkeuren van bestaande gebouwen niet zoozeer in eene verordening ter bestrijding van besmettelijke ziekten, doch veeleer in eene woning- of bouwverordening thuis behoort. Daarom wordt voorgesteld in het tweede lid van het oorspronkelijke art. 18 in plaats van het woord: „ingericht" te lezen: „onderhouden", waardoor komt vast te staan, dat het al dan niet geschikt zijn van het gebouw hoofdzakelijk van den gebruiker zelf afhangt.

In het derde lid wordt de bedoeling verduidelijkt.

Art. 20. Het eerste lid wordt bij nevensgaande nota gewijzigd.

Wat de mestverzamelingen betreft, belangrijke geldelijke nadeelen voor de uitvoerders van mest zullen daardoor niet ontstaan.

De bedeeling geschiedt gewoonlijk met poedervormige stoffen,—voornl. Borax, — die de larven dooden; dit vindt reeds gedurende ongeveer 2 jaren vanwege den Openbaren Gezondheidsdienst plaats.

De hoeveelheid noodige borax bedraagt: 0, 62 lb. borax per 10 Kubieke voet mest. In Juni 1917, dus toen de verschillende chemicaliën door den oorlogstoestand reeds duur waren, is door den Openbaren Gezondheidsdienst voor een bedrag van ongeveer $ 13.—uitgegeven voor 113 lb. Borax, besteld uit Amerika, wat op ongeveer f 0, 29 per pond komt te staan.

Uitgaven voor deze chemicaliën worden echter geheel overbodig, wanneer de mest in gesloten voorwerpen of tonnen wordt bewaard, of wel in voor vliegen ontoegankelijk gemaakte lokalen of pakhuizen. Tot verdere afwending van dit bezwaar, wordt derhalve een aanvulling van het artikel voorgesteld. Daarbij is dan ook zekere eventueele vermindering van mestwaarde uitgesloten.

Art. 22, 23, 25. De vraag naar de aanleiding tot verandering der melaatschenbepalingen moge hier beantwoordt worden. Het zoogenaamde „woningrecht" volgens de bestaande verordening was in de groote meerderheid der gevallen, nl. bij de behoeftigen, practisch waardeloos, omdat een melaatsche niet op den openbaren weg of elders waar publiek komt, wordt geduld. Maar bovendien bestond hier de mogelijkheid, dat een melaatsche, die aan de kans om in een leproserie te worden opgenomen, wist te ontsnappen, geheel aan zich zelf moest overgelaten blijven, zonder eenig hulp, toezicht of controle van Overheidswege en zonder maatregelen, om althans de grootste misstanden, door den melaatsche ontstaan of verergerd, te verhelpen. Vooral uit dit oogpunt lijkt het dan ook beter, de opname in het gesticht verplicht te stellen, doch het mogelijk te maken, aan patiënten toe te staan *voorwaardelijk* buiten het gesticht te vertoeven.

Het in art. 25, 1ste lid, bedoelde verlof zal in het algemeen kunnen worden toegestaan, wanneer de toestand van den patiënt vermoedelijk gevaar voor besmetting van anderen hoogst onwaarschijnlijk maakt, bijv. wanneer na herhaald onderzoek geen lepra-bacillen meer worden gevonden, geen open wonden of zweren aanwezig zijn, het proces stationnair is. Als voorwaarde zal hoogstwaarschijnlijk gelden, het op nader te bepalen data ter contrôle verschijnen, benevens het in acht nemen van eenige voorschriften betreffende wonen en levenswijze.

Wat de vraag betreffende art. 22, 2de lid aangaat, als onderzoekplaats is hierbij gedacht een vertrek in een der nieuw gebouwde barakken op Mundo novo. Het is natuurlijk mogelijk dat een voorloopig onderzoek in eigen woning van den patiënt wordt gesteld; als voorloopige handeling kan dit ook wel, doch in de gegeven omstandigheden zullen de huisgenooten bij gegrond vermoeden van lepra, dat toch niet lichtzinnig wordt uitgesproken, wel bezwaar maken tegen verder verblijf in de woning, temeer omdat dikwijls bij lepra een vrij ruime tijd moet verstrijken, alvorens een beslissende diagnose kan worden uitgesproken.

Wat het bezoek aan de leproserie betreft, dit is in het algemeen toegestaan op verzoek van familieleden, onder toezicht der verpleegsters en onder andere maatregelen van voorzorg als afzonderlijke stoelen en gebruiksvoorwerpen in de kamer van den Directeur. Voor een enkelen 1ste klasse patiënt die afzonderlijk woont en ruimere meubels enz. bezit, is incidenteel een uitzondering toegestaan.

Voor de aangebrachte wijzigingen zie nevensgaande nota.

Art. 26. Bij het voorstel tot opheffing van het gesticht te St. Eustatius is overwegend geweest het beginsel, dat voor de lijders aan deze ziekte de beste behandeling en verpleging moet worden gezocht. Weliswaar moet worden toegegeven dat de wetenschap op het oogenblik nog geen middelen tot volkomen *genezing* voor deze ziekte bezit, doch aan den anderen kant staat vast, dat de meeste patiënten bij opname door zorgzame verpleging en behandeling met preparaten van Ol. chaulmograe enz. belangrijk verbeteren.

Het behoeft geen betoog dat de huisvesting, behandeling en verpleging te St. Eustatius niet haalt bij die te Zaquitó. Daarbij komt dan nog, dat hier te Willemstad de diagnose „lepra" bacteriologisch meermalen kan worden bevestigd en microscopisch de gang van het proces gecontroleerd, zoodat alhier beter kan worden gediagnosticeerd en waarborgen gegeven. Tegenover deze voordeelen treden, naar het wil voorkomen,

de nadeelen op den achtergrond. Dat de lijders in een vreemde omgeving komen en een vreemde taal om zich hooren, is ongetwijfeld waar, doch de gunstige ligging en de goede behandeling zullen hen daar spoedig overheen brengen.

Alhoewel de afstanden nog al wat verschillen, moet voor wat het familiebezoek aangaat worden bedacht, dat familieleden wonende op St. Martin en Saba nu toch ook voor een bezoek een reis naar St. Eustatius moeten maken, zooals trouwens ook op de Benedenwindsche eilanden nog nog de familieleden uit Aruba en Bonaire hierheen moeten doen. Overigens is het aantal lepralijders in het gesticht op St. Eustatius sterk aan het afnemen: in Januari 1918 waren er nog 6, waarvan in het laatste jaar 3 gestorven zijn.

Ook de Gezaghebber van St. Eustatius was van oordeel, dat de leproserie beter kan verdwijnen en de uitgetrokken gelden voor gebouw, verpleegdagen enz. bestemd worden voor algemeene ziekenverpleging, waaraan op St. Eustatius groote behoefte is.

Het eerste lid kan als overgangsbepaling worden geredigeerd.

Art. 27. De Procureur-generaal gaat periodiek het werk van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst in het leprozen- en het krankzinnigengesticht *controleeren*; de bedoeling van het artikel is, dat die controle geschiedt juist *niet* in het bijzijn van den Directeur of ambtenaar van den Openbaren Gezondheidsdienst is. Vandaar dat in het artikel niets gebiedens voorkomt, omdat het reeds in het belang van den Openbaren Gezondheidsdienstaan het bedoeld verzoek te voldoen.

Art. 29 en 30. De gemaakte opmerkingen zijn juist.

Art. 31. Waar het een ziekte betreft waaromtrent een (beperkte) aangifte-plicht bestaat, komt hier, naar het schijnt, de ambtseed, zeker met de beperking in het 2de lid, niet in het gedrang.

Art. 32. Onder „inhoud" wordt hier verstaan: gebruiksartikelen, linnen, beddegoed, tapijten enz. Deze nadere omschrijving kan in de toelichting blijven staan, doch in het belang van ruime mogelijkheid van ontsmetting is het beter geen beperking in het artikel zelf op te nemen en hier de uitvoering aan de deskundigen over te laten.

Art. 33. Het verheugde ondergeteekende dat de strekking van het artikel algemeen instemming vond.

De gewraakte uitdrukking wordt vervangen door de woorden: weten, begrijpen of vermoeden; bewezen moet dus worden dat de betrokken persoon zich in ieder geval eenige voorstelling van zijn toestand heeft gemaakt. Onschuldigen kunnen dus niet getroffen worden.

In de artikelen 33 en volgende is met opzet gesprokken van „ernstig" gevaar, omdat het bij de onderhavige ziekten, zelfs na nauwkeurige behandeling, niet altijd mogelijk is te verklaren, dat de patiënt geen infectie meer kan verspreiden. Wel kan men dit altijd met groote waarschijnlijkheid berekenen. Een der bedoelde ziekten bijv. blijft lang infectieus, maar de eerste stadia zijn toch in dit opzicht veel gevaarlijker dan de latere.

Een andere vorm is geneeslijk, hoewel vooral na niet spoedige en doel treffende hulp, het lijden chronisch kan worden en verder moeilijk te genezen. Men moet aannemen, dat een dergelijk chronisch lijden hoewel ook daarbij nog af en toe enkele gonococcen kunnen worden aangetoond, toch niet in die mate infectieus is, als bijv. de floride. Dan weer geneest een bepaalde vorm zeer zelden, maar wordt bij doelmatige herhaaldelijke behandeling de afwijking minder gevaarlijk = minder ernstig.

In het bovenstaande zijn enkele punten naar voren gebracht; in elk gegeven geval zal de geneesheer moeten beslissen of het gevaar menschelijkerwijze gesproken geweken is. Wordt dan naar de stem van den raadsman gehoord, dan valt het resultaat in het algemeen zeer wel mee.

Art. 34. De verzochte wijzingen worden overgenomen.

Art. 37. Aan de toepassing van het eerste lid moet inderdaad een veroordeelend vonnis voorafgaan. Het woord „overtreden" wijst op het bestaan van een rechterlijke uitspraak waarbij dat is geconstateerd.

De voorgestelde wijzigingen dienen om het opnemen in een ontslag uit de inrichting nader te regelen.

Art. 39. Met de uitdrukking: „ernstig vermoeden" was bedoeld eene aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid. Naar aanleiding van het in het Voorloopig Verslag daaromtrent opgemerkt wordt thans voorgesteld laatsbedoelde uitdrukking in plaats van de eerste te lezen. Lichtvaardig ingrijpen is daarbij uitgesloten.

Echter is gebleken dat het artikel een leemte bevat, die alsnog kan worden aangevuld. Als het onderzoek positief uitvalt en de betrokken persoon, alhoewel zich niet onder geregelde en persoonlijke behandeling van een bevoegde stelt, behoort hij in de inrichting te worden opgenomen en verpleegd, onafhankelijk van het veroordeelend vonnis in art. 37 bedoeld.

Art. 41, tweede iid; 42, 43, 44, 48, 49 en 41. Tegen de aangegeven wijzigingen bestaat dezerzijds geen bezwaar.

———

Eene vernummering der artikelen is noodzakelijk geworden.

Onze Nabeschouwing.

B, Curaçaosche arbeiders voor het buitenland. 3.

Wij staan nu voor de oplossing van de derde kwestie: hoe de arbeiders er toe te brengen, een deel van hun loon af te staan voor hun familie, die hier op Curaçao achterblijft.

In de zitting van den 10 Mei noemde de wn. Procureur Gen. de heer Mr. C. S. Gorsira die oplossing een verbazend moeilijke. Maar het komt ons voor, dat op het standpunt, waarop de Heer Gorsira zich geplaatst heeft, die oplossing zelf vrijwel onoplosbaar is. De Heer Gorsira spreekt van „wettelijke bepalingen gepaard aan dwangmiddelen", van „personen die zoo weinig verantwoordelijkheidsgevoel hebben, dat zij NIET voor hun gezin WILLEN zorgen". Doch zóó erg is het gelukkig nog niet. Zeker, er zijn onder de arbeiders, die naar Cuba gaan, heel wat minderwaardige elementen bij, doch ook beslist zeer velen, zoo niet de meesten, die bij hun vertrek het stellig voornemen gemaakt en de oprechte belofte hebben afgelegd, geregeld een deel van hun loon naar hun familie over te sturen. Maar het moet dien menschen gemakkelijk gemaakt worden en dat kan zeer goed zelfs zonder dwangmaatregelen. De hoofdzaak is, dat men het vertrouwen dier menschen weet te winnen.

Edoch, wanneer die buitenmenschen eerst die 21 trappen van het Raadhuis moeten opklauteren, die toch al in een kwaden reuk staan en dan nog voor een heel streng uitzienden en heel gewichtig doenden rechterlijk ambtenaar moeten verschijnen, die de krijgsartikelen voorleest, [illegible] het vertrouwen opeens verdwenen. Alles werkt er toe mee, om den schijn nog grooter te maken, dat er een vonnis van den strafrechter over hen wordt uitgesproken.

Daar zal heel wat takt en overredingskracht noodig zijn om hen te overtuigen, dat zij bij het sluiten van dat contract niet alleen verplichtingen op zich nemen, maar ook rechten kunnen laten gelden en dat eenmaal dat contract gesloten, het Hollandsch Gouvernement werkelijk als hun beschermer en verdediger optreedt, ook terwijl zij zich buitenslands bevinden.

Tot nu toe heeft zich nagenoeg niemand het lot dier arbeiders bij hun vertrek van hier aangetrokken, tenzij alleen die ronselaars, doch zij konden in geen slechtere handen vallen.

Alleen uit puur winstbejag gedreven, hebben zij er belang bij, dat die menschen hier een ruim voorschot krijgen zoodat zij dikwijls beneveld door den drank, en in een dollen roes van hier vertrekken. Doch op Cuba aangekomen, merken zij eerst hoezeer zij zijn afgezet en misleid. Nog in de laatste maanden is het gebeurd, dat de arfeiders vóór hun vertrek van die ronselaars 8 dls. als voorschot (avance) ontvangen hadden, terwijl bij aankomst in Cuba bleek, dat hun 10 dls. in rekening werd gebracht. Niet tevreden dus, dat zij voor elkken arbeider op Cuba afgeleverd, 25 dls. ontvingen, namen zij nog 2 $ extra voor hun moeite ten koste van die arme werklui. Zóó is het te begrijpen, dat die menschen reeds terstond tegen hun machthebbers verbitterd worden te meer nog nu ze verplicht zijn dat voorschot binnen den korst mogelijken tijd af te betalen. Dat is wel de voornaamste reden, dat ze in den eersten tijd geen geld aan hun familie KUNNEN sturen, terwijl later als ze in handen van slechte kameraden gevallen en aanden drank verslaafd zijn, het uitstellen en op de lange baan schuiven.

Na dit alles behoeft het geen verder betoog, dat het in het belang der arbeiders absoluut noodzakelijk is, dat zij niet van hier vertrekken tenzij onder contract, gemaakt ten overstaan van het Gouvernement en den officieel gevolmachtigden vertegenwoordiger van de suikerlords in Cuba.

2o. De Maatschappij, met wie hij contract sluit, neemt de reiskosten zoowel heen als terug geheel voor haar rekening en de arbeider behoudt dat recht op die vrije terugreis, zoo lang hij in dienst blijft van *diezelfde* maatschappij. Vernieuwt hij dus zijn contract, dan blijven ook alle voorwaarden van het eerste contract voortbestaan; zou hij daarentegen bij een *andere* Maatschappij in dienst overgaan, dan verliest hij dat recht op vrije terugreis. Deze conditie lijkt ons nuttig en noodzakelijk; 1o. om hem te bewegen na een zekeren tijd weer naar zijn geboortegrond terug te keeren, 2o. ook om hem meer aan dezelfde Maatschappij te binden en om hem te beletten willekeurig zijn contract te verbreken en 3o. om hem meer verantwoordelijkheidsgevoel in te prenten.

3o. Uitgaande van de veronderstelling, dat op Cuba de dagloonen van drie tot vier dollars bedragen en men voor voeding met een dollar per dag royaal kan rondkomen, ligt het voor de hand, dat een arbeider daar heel wat kan sparen en van zijn loon overhouden. Daarom zouden wij deze regeling willen voorstellen. Een werkman die gehuwd is, elke minderjarige en ook een ongehuwd werkman of weduwnaar, die kostwinner is of kinderen te verzorgen heeft, verplicht zich bij het sluiten van zijn contract, om DE HELFT van zijn loon ter beschikking der Maatschappij te laten, die dat bedrag elke maand hier naar het Gouvernement opstuurt tegelijk met de naamlijst der werklieden en het bedrag van het loon, dat ieder voor zijn familie heeft afgestaan. Er is alles vóór, dat ook zij die vrijgezel, maar geen kostwinner zijn, bijv. EEN DERDE van hun werkloon afstaan en eveneens elke maand naar hier overzenden, om het hier op hun naam ter postspaarbank te deponeeren, om hier bij hun terugkomst een kapitaaltje gereed te vinden, dat hen in staat stelt spoedig in het huwelijk te treden. Ook in het practisch goed gebruik maken van hun geld moeten deze menschen nog opgevoed worden. Wanneer zij daar op Cuba in het bezit blijven van zulk een groot bedrag aan geld, wordt het in losbandigheid verkwist of anders zeker hun ontstolen, zooals reeds meermalen is voorgekomen.

Vóór hun vertrek zullen deze werklieden natuurlijk die familieleden moeten aanwijzen, aan wie zij wenschen dat een deel van hun loon zal wor- [illegible]

Het is zeer best mogelijk, dat sommige beweters zich tegen een dergelijke regeling zullen verzetten met de bewering, dat de werkmam die zijn loon verdiend heeft, ook eigenaar is van zijn geld en recht heeft het te besteden gelijk hij verkiest en dat men daarom zijn persoonlijke vrijheid niet op die wijze moet kortwieken.

Doch in de voorgestelde regeling blijft de werkman eigenaar van zijn geld, maar tevens met de zware verplichting zijn vrouw en kinderen te onderhouden. En dat juist wordt hem in deze regeling geleerd en gemakkelijk gemaakt. Het gebruik wordt hem geleerd, maar het misbruik voorkomen. Ook dát heet opvoeden en beschaven. Het is beter hem een beet e aan den band te leggen, dan hem tot een losbandige te maken.

Een andere zeer belangrijke factor die deze of een dergelijke regeling met de arbeiders nog meer urgent maakt, ontleenen wij aan de tegenwoordige benarde tijdsomstandigheden.

Wanneer deze contractarbeiders, vooral zij die kostwinners zijn, geen deel van hun loon afstaan om hun achterblijvende familie te onderhouden, zullen deze personen uit de buiten districten in deze hongertijd wis en zeker spoedig ten laste vallen van het gouvernement om onderstennd te worden, terwijl zij daarentegen met deze uitkeering van hun kostwinners op Cuba onbezorgd dezen duren tijd kunnen déórmaken.

Wij ontveinzen niet, dat aan deze regeling groote bezwaren verbonden zijn. Het is heel wat gemakkelijker voor te schrijven dan het practisch tot genoegen van iedereen uit te voeren. Een groote moeielijkheid is zeker hoe met zekerheid te weten te komen, wie tot de eerste categorie van gehuwden en kostwinners behooren. Vooral van den kant dergenen die gaarne los van elken band willen zijn, bestaat er zeker groot gevaar te worden beetgenomen. Doch ook dit bezwaar kan best ondervangen worden.

Wie kent vooral in de buitendistricten de menschen beter dan de Pastoor? En waarom zou men dan van de medewerking van den Pastoor geen gebruik kunnen maken. In het parochieboek van den Pastoor staan alle gezinnen, alle personen met naam en leeftijd en kwaliteit opgeteekend. Zoo goed kennen wij de geestelijkheid wel, dat er niemand onder hen zal gevonden worden, die niet genegen is voor dit goede doel de behulpzame hand te bieden. Wanneer elke contractarbeider vóór zijn vertrek zich bij den Pastoor zou vervoegen om een bewijs in ontvangst te nemen, waarop zijn naam, leeftijd, of hij gehuwd of kostwinner en kinderen heeft, staat opgeteekend, loopt de ambtenaar, belast met deze contractsluiting al heel weinig gevaar te worden misleid. Bovendien heeft de Pastoor dan tevens een uitgezochte gelegenheid alle arbeiders vóór hun vertrek nog eens te spreken en op het hart te drukken, een deel van hun loon voor hun achterblijvende vrouw en kinderen af te staan en geregeld over te sturen.

Wij weten wel, dat sommige personen, die den priester liefst uit onze maatschappij zouden willen wegdenken en diens hulp in geen geval willen accepteeren, tegen dezen voorslag heftig zullen protesteeren. Zij zouden liefst den districtmeester daarmede willen belasten, die natuurlijk een Hollandsch sprekenden police er op uit zou sturen om dat werkje op te knappen, maar die niet verstaan zou worden of wel zou worden beetgenomen.

Wie de beste resultaten wil bereiken, moet ook de beste middelen gebruiken.

Wat wij in deze artikelen schreven, is niet meer dan een voorstel, slechts eenige gegevens, die na meer ampele bespreking nog noodzakelijk gewijzigd, verbeterd en aangevuld kunnen en moeten worden. Er is onlangs een stem opgegaan, die de invoering van de sociale wetten van het moederland in deze Kolonie bepleitte. In zijn algemeene strekking is dat natuurlijk onmogelijk. Daar is te veel bij die sociale wetten, wat voor hier geen reden van bestaan heeft of practisch niet uitvoerbaar is. In zoover echter in die woorden de wensch tot uiting komt, de sociale wetgeving, die hier nog in zijn eerste windselen ligt, tot meer ontwikkeling te brengen, verdient dat verlangen zeer zeker gesteund te worden. Moge het bovenstaande daartoe iets hebben bijgedragen.

Dit onderdeel der arbeiders-wetgeving in onze Kolonie eischt dringend voorziening. Nog niet lang geleden vernamen wij, dat de Centrale *Chaparra* op Cuba vlakaf weigert Curaçaosche en Arubaansche arbei- [illegible] ruggaan, wanneer niet tegelijk een evengroot getal *nieuwe* werklieden daarvoor in de plaats komt. Van den anderen kant is deze wetgeving zeker de moeilijkste, omdat men te doen heeft met een buitenlander, die niet kan gedwongen worden en misschien onwillig zal blijken om tot een goede regeling mede te werken. Misschien, dat zijn eigen belang om geregeld arbeiders uit onze kolonie te kunnen betrekken, hem er toe zal bewegen eenige concessies te doen.

VREDE.

Belakun, de Hongaarsche Lenin, is gevallen; weer een grootheid verdwenen, die de onweerstaanbare en niet de loochenen kracht van de wetten der vergankelijkheid aan eigen lijve heeft gevoeld. Opnieuw en voor de zooveelste maal is bewaarheid, dat „geweld geweld verdrijft door geweld". De Hongaarsche demagoog en volksdictator heeft zich niet staande kunnen houden omdat zijn aanhang paste voor een moorddadig gevecht tegen de Roemeensche legers. Budapest is thans in handen dezer troepen, ofschoon de Roemeensche generaal schriftelijk had belooid, de stad niet te zullen binnentrekken. Alweer een vodje papier meer, neer te leggen op de onderhand stapel hooge massa van eerewoord-tractaatjes, die aan de latere geschiedenis wel een hoog idee van 20ste-eeuwtrouw zullen bijbrengen. De Hongaren hebben nu hulptroepen gevraagd aan de Entente tot bescherming tegen de Roemenen, die na lang praten hun troepen tot op een 15000 man verminderden, waarschijnlijk om hun koning, die binnenkort te Budapest verwacht wordt, een „joyeuse entrée" te kunnen bereiden. Fransche, Engelsche en Czecho-Slowakkische troepen zijn reeds onderweg.

Intusschen confereeren de Hongaarsche staatsleden over den nieuwen regeeringsvorm. Sommigen willen een bourgeois-, anderen een coalitieministerie, daar de communisten zich achterbaks houden en hun handen terugtrekken uit de failliten boedel, waarover graaf Andrassy waarschijnlijk curator wordt. Thans regeeren in Hongarije is dan ook geen sinecure en-gelijk vroeger— voor een Minister geen benefiet. Onder Belakun's bestuur dat op 21 Maart begon, is de geheele financiering in de war gestuurd, miljoenen zijn gestolen en verduisterd, de grondstoffen en het ruw materiaal verdwenen, de productie vernietigd, steenkolen in het geheim verkocht, valsch bankpapier in omloop gebracht. De zegeningen van het Bolsjewisme.

Bela Kun zit thans rustig in een bosch bij Weenen, waar hij geinterneerd is als „gast" en niet als „krijgsgevangene", over zijn heldendaden na te denken. Idyllisch natuurschoon, zoet gekwinkeleer der vogels,...... welk een belooning voor dien land- en volksverrader!

Vlugger dan Renner, die nog maar steeds aan tegennota's werkt, waarmee toch geen rekening wordt gehouden, wordt Bulgarijë bediend. Venizelos, de Grieksche staatsman, heeft het conceptprogam voor den vrede opgesteld en de schotels van het menu zien er voor Bulgarijë nu juist niet onappetijtelijk uit. De Zuid-Dobroedsja zal aan dit land worden teruggegeven, daar Roemenië toch reeds genoeg compensaties verkrijgt in Hongarijë en Rusland. Ook West-Tracië wil Amerika het laten, ofschoon Italië, Servië en Griekenland hiertegen bezwaar maken.

Amerika schijnt hier echter krachtiger op te treden dan te Parijs en dreigt de conferentie der Balkanmogendheden te zullen verlaten, wanneer het plan niet bevredigend wordt opgelost.

Met de Ratificatie van het Tractaat, waarover nu honderden [illegible] deerende koppen van parlementsleden en senatoren gebogen zitten, schiet het nog niet hard op. De Commissie voor Buitenlandsche Zaken te Brussel heeft aan de Belgische Kamer de ratifiëering aangeraden, die te Parijs eveneens [illegible] stemmen voor, [illegible] en 2 onthoudingen. [illegible] bereikte een Regeeringsvoorstel de Kamerleden om toch maar goed te keuren wat Parijs bepaald heeft ondanks de vele teleurstellingen. Men heeft Italië niet onzacht onder het oog gebracht, dat anders zijn buitenlandsche leeningen niet zouden geplaatst worden. De Commissie van Amerikaansche Senatoren, die het officiëel onderzoek leiden, zullen eerst half Augustus daarmee gereed zijn; daarna duren de openbare beraadslagingen ook nog wel twee weken. Wilson schijnt zelf wel in te zien, dat het verbond met Frankrijk weinig kans heeft goedgekeurd te worden; hij denkt er al over na — op zijn [illegible] om geen voorstel daaromtrent te doen, waarvan niet te voren het succes verzekerd is. Ook zal Amerika geen mandaat aannemen, waar- [illegible] gevoelen Constantinopel [illegible] men. Dan worden er bij de heeren Senatoren stemmen vernomen over „gereserveerdheden" bij de tractaatsaanname, hetgeen wel zooveel als „gematigdheden," „concessies" moet beteekenen. Dan kan dit Tractaat voor de Entente nog wel een aardige tractatie worden.

De Duitsche regeering bezit nu het vertrouwen van de Nationale Vergadering te Weimar. Een motie, dienaangaande opgeworpen, werd met [illegible] 53 aangenomen. In dezen tijd is [illegible] ook sterk geboden. De ellende [illegible] malig keizerrijk niet van de lucht. Zuigelingen—scheurbuik ontstaat en breidt zich geweldig uit wegens de uitlevering der duizenden melkkoeien, zoodat zelfs neutrale (ook Hollandsche) doctoren van onderzoek telegraphisch bij Wilson hebben geprotesteerd. De levensmiddelendistributie wil niet meer vlotten; er heerscht ondanks den aanvoer groot gebrek aan brood, melk en boter en eerst in October kan het meelrantsoen verhoogd worden. Duizenden jonge Duitschers, vooral mecaniciëns, ingenieurs en [illegible] vragen paspoorten aan voor Zuid-Amerika. Wat steenkolen aangaat de Franschen exploiteeren het Saargebied alreeds, terwijl de Duitschers, die in het geheel 94 miljoen ton jaarlijks noodig hebben, maar over 10 miljoen zullen kunnen beschikken. Daarvan moeten eerst de spoorwegen, daarna de stoomschepen, die buitenlandsch voedsel gaan halen, voorzien worden; dan de fabrieken voor levensmiddelen, de huisbrand en ten slotte de industrie. Wordt de toestand niet flink verbeterd, dan dreigt er in den a.s. herfst werkloosheid van miljoenen. En nu komt de Entente, d. i. de Hoogste Oorlogsraad nog met het bevel, dat Europa van Duitsche kolen moet voorzien worden, daar Amerika vooreerst niet kan leveren. Kan Engeland dan niet een gedeelte van het Europeesch tekort dekken?

Klachten over mishandeling van krijgsgevangene Duitschers in Frankrijk is aan gene zijde van den Rijn schering en inslag. Dezelfde jeremiaden, die wij vroeger van den anderen kant hoorden en waarover

in de Entente-pers zoo verontwaardigd is geschreven. Nu lekken er maar enkele gevallen uit; de pers van den een reikt ook niet zoo ver als die van den andere. En terwijl men in Parijs naar een Fransch generaal zoekt als opperbevelhebber voor het intergeallieërde bezettingsleger aan den Rijn, rukken de Duitsche troepen naar het Oosten op om den landhonger van de vraatzuchtige Polen te stillen.

Egypte heeft een delegatie naar Parijs gezonden om onafhankelijkheid voor zijn volk te vragen. Het Britsch bestuur, aldus wordt geargumenteerd, is onwettig en men wil het niet langer dragen. Sinds Engeland over Egypte regeert, is er niets tot stand gebracht, waarvan het volk kan profiteeren. Het aantal analphabeten is grooter dan 30 jaar geleden en minder dan 7 % van het volk kan lezen en schrijven. Zij willen economische verbetering en niet langer als slaven voor Engeland's eigen zak werken. Veel goeds, durven wij hen niet beloven en John Bull's „Sacro egoismo" zal evenals dat van Italië deed wel een titeltje opduikelen, waarom Egypte nog niet rijp is voor het zelfbeschikkingsrecht. Het is te „dom"..... 7 % analphabeten.

Ook Afghanistan is bezig zich van zijn voogdij los te werken. De Emir is vermoord omdat hij den onderkoning van Britsch Indië te veel lieve lonkjes toewierp. Doch de Britsche kanonnen en luchteskaders zullen den Afghanen wel leeren dat er nog een „hoogere" factor bestaat dan het recht.

Henderson, de groote labour-leader van Engeland, heeft op het socialistisch Congres te Luzern gezegd, dat er een éénstemmig geluid [illegible] alle democraten en werklieden [illegible] te dwingen het Vredestractaat [illegible] anderen; ook in den Volkerenbond moeten alle naties onmiddellijk opgenomen worden. Dit alleen zal de politiek-economische crisis oplossen, waardoor de wereld bezig is zichzelf den doodsteek toe te brengen. [illegible] minder

Berichten uit de Kolonie.

Benoeming.

Dezen morgen ontving de Hoog Eerw. Pater Wolsky telegrafisch bericht [illegible] tot prior van Huissen, hoofdklooster en studiehuis der E. E. P. P. Dominicanen in Nederland, en zoo [illegible] tijdelijk benoemd tot Vicaris.

Bonaire.

Het circus dat deze week in de *Salon Habana* speelde, maakte de reis van Venezuela naar hier via Bonaire, waar de bark twee dagen oponthoud had. Op die reden werden ook op Bonaire twee voorstellingen gegeven. Bij deze gelegenheid gebeurde het, dat een kwaadaardige [illegible] het touw doorsneed, [illegible] masten o[illegible] vereind [illegible] gevolg daarvan was, dat de masten met geweld tegen den grond sloegen en alle toeschouwers onder het zeildoek bedolven werden.

Het mag een wonder heeten dat [illegible] gewond werd.

De Lelia.

De schoener *Lelia* in dienst van het Gouvernementen die verbinding onderhoudt met Bonaire en Aruba heeft heel veel pech. [illegible] ander inconveniënt, dat hij telkens in reparatie moet of den dienst staakt.

Deze week bij terugkomst van Bonaire, kon hij zijn reis naar Aruba niet [illegible] eerst weer [illegible] worden.

Hadden wij hier maar alvast zoo'n Cubaansch stoombootje als de *Manati* in dienst.

Duurtetoeslag.

Een blijde tijding waarnaar reikhalzend werd uitgezien, bracht het [illegible] deze week voor zijn [illegible] het salaris van 1919 [illegible] verleend van 20 % [illegible] maximum van 600 fl. In den loop [illegible] der volgende maand zal dat [illegible] ook over de afgeloopen [illegible] van dit jaar worden uit[illegible]

[illegible] Verbrand.

Particuliere berichten alhier ontvangen melden dat de *Santa Cristina*, een Stoomboot [illegible] dikwijls onze [illegible] bezocht, in [illegible] zee is verbrand. De geheele bemanning, ook [illegible] passagiers daar aan boord, [illegible] de sloepen kunnen redden.

De Nieuwe drukkerij van het Apost. Vicariaat.

De werkzaamheden der verplaatsing van de drukkerij van het Apostolisch Vicariaat van de oude school op de *Cerel di Obispo* naar de nieuwe lokalen gelegen achter het St. Thomas-College zijn deze week zoover gevorderd, dat dit nummer van de „Amigoe di Curaçao" reeds daar kon worden afgedrukt.

Het uit elkander nemen van de groote Ausburger Snelpers, den Crossley motor, de Krause snijmachien van de Gordon degel-pers enz. het opnieuw monteeren van al deze ingewikkelde machines is onder leiding van den Eerw. frater Romualdus, het hoofd van het technisch personeel der drukkerij tot een goed einde gebracht.

Over een 14 dagen, wanneer alles nog beter op orde is, kunnen belangstellenden, na vooraf ingediend schriftelijk verzoek, de nieuwe drukkerij komen bezichtigen.

De administratie der beide couranten *Amigoe di Curaçao* en *La Cruz* is dus voortaan gevestigd in het St. Thomas College.

De Redactie kantoren blijven gevestigd, waar zij tot dusverre waren.

El Boletin Comercial.

Onze active collega El Boletin Comercial trad dezer dagen zijn 12den jaargang in. Wij wenschen hem nog tal van levensjaren en toenemende bloei en groei toe.

Santa Rosa.

Woensdagnamiddag diende de Apost. Vicarius Mgr. M. G. Vuylsteke in de parochiekerk van Santa Rosa het H. Vormsel toe.

Armoede op Aruba.

Van Aruba bereiken ons treurige bijzonderheden over de nijpende armoede die daar heerscht. Niet alleen dat de prijzen der levensmiddelen tot een ongekende hoogte gestegen zijn, maar wat juist in deze omstandigheid de toestand zoo hoog ernstig maakt is, dat er nagenoeg geen werk te vinden is. De aloë [illegible] jaren juist in den drogen tijd [illegible] handen werk en verdienste gaf, [illegible] jaar geen gewin, omdat door de [illegible] regens op het einde van het vorig jaar en de langerige droogte daarna de aloëplanten bijna geen sappen hebben, zoodat het de moeite niet loont ze te oogsten.

De hoedenindustrie die anders aan vele handen werk en voedsel verschaft, ligt bijna stil. Vroeger [illegible] len. Tegenwoordig worden de hoeden alleen nog aangenomen door de kooplieden in ruil voor hoedenstroo of kleedingstoffen.

Ook op de scholen zijn de gevolgen der armoede gedacht te merken. In de parochie Savaneta [illegible] anders uitmunt door [illegible] schoolbezoek, ziet men [illegible] leege plaatsen in de schoolbanken, omdat de ouders hun kinderen niet met een leegen maag naar de school kunnen sturen.

Als op Aruba, zoolang de treurige omstandigheden aanhouden, door het Bestuur wat werk kon verschaft worden of [illegible] voedsel kan verstrekt [illegible] groote [illegible] de arme bevolking [illegible] worden.

Het a. s. Koninginnefeest.

Dit jaar zal het Koninginnefeest op 31 Augustus weer als van ouds gevierd worden. Dit beteekent natuurlijk niet dat de commissie, die met de voorbereiding belast is, een [illegible] program zal copieeren.

Volstrekt niet. Behalve een groote variatie volksspelen, zal er dit jaar ook een heel bijzonder nummer op het program komen, waaraan ook de aristocratie van het eiland kan deelnemen. De *clou* van het feest zal bestaan in een optocht van VERSIERDE auto's, waaraan de grootst mogelijke deelneming verwacht wordt. Voor de *mooist* versierde auto's worden twee of drie kunstvoorwerpen van groote waarde beschikbaar gesteld.

Wij zijn door de feestcommissie gemachtigd reeds nu dit onderdeel van het program bekend te maken, om elken eigenaar van een auto volop den tijd te geven mooie artistieke of symbolische versiering van zijn auto uit te denken en in teekening of tot een begin van uitvoering te brengen om op den bepaalden dag daarmede klaar te zijn. Hoe grooter het aantal deelnemers en hoe mooier de auto's versierd zullen zijn, des te schitterender dit nummer van het program zal slagen.

Oud-bekende.

De vroegere luitenant-adjudant H. P. Pieper, inmiddels tot kapt. [illegible] gepromoveerd, zal 23 Aug. a. s. met het Stoomschip *Rembrandt* van Nederland naar Oost-Indië vertrekken.

De „Caracas"

Eindelijk na ruim 14 dagen vertraging ten gevolge van de werkstaking in het havenbedrijf in New York, is de *Caracas* Donderdag morgen onze haven binnengeloopen.

De mail, die anders niet meer dan 40 à 50 zakken bedraagt, bestond dezen keer uit 120 zakken alleen kolonie bestemd.

Maximum prijzen.

In verband met ons artikel: *Oorlogswinsten* in ons vorig nummer kunnen wij onze lezers mededeelen, dat onze actieve Gouverneur in de laatste weken ijverig doende is om maatregelen te nemen in het belang der bevolking.

Evenals tijdens den oorlog wordt van Gouvernementswege een groote voorraad levensmiddelen ingeslagen, die tegen billijken prijs zullen verkocht worden hetgeen tegelijk opdrijven der prijzen beletten zal.

Reeds zijn 1700 zakken mais besteld en ook worden 500 zakken meel verwacht. Ook werd in het laatst der vorige week op last van den Gouverneur aan alle handelaren in provisie artikelen aangezegd, dat het broodmeel niet duurder dan 25 cts en maismeel voor hoogstens 30 cts per pond mag verkocht worden.

Donderdagmorgen zijn reeds 2 barken geladen met mais en maismeel, door het Bestuur telegrafisch in Venezuela besteld, onze haven binnengekomen. Deze mais zal beneden den kostenden prijs verkocht worden. Nog meer mais wordt spoedig verwacht.

Vaarwel.

Met de "Oranje Nassau" die dezer dagen naar New York vertrekt, zal ook Dr. Waterman de reis daarheen meemaken, om na een verblijf van een paar maanden in de Vereenigde Staten verder naar Holland door te reizen. Na ongeveer 3 jaar in deze kolonie te hebben doorgebracht, eindigt nu zijn dienstverband.

Tot in de laatste dagen bleef het nog vrij wel onzeker, of de Chef van den Openbaren Gezondheidsdienst na [illegible] weer in onze kolonie zou terugkeeren. [illegible] aan dien twijfel [illegible] gekomen en weten wij nu met zekerheid dat Dr. Waterman weer na zijn verlof van 6 maanden hier zal te[illegible] over. Vooreerst hierom, om dat elke nieuwe functionaris juist omdat hij nieuweling is, voor een vreemd onbekend arbeidsveld komt te staan, waar hij zich eerst [illegible] dient te oriënteeren, [illegible] verloren gaan.

Doordat Dr. Waterman terugkomt worden al deze inconveniënten vermeden. Dr. Waterman kent het terrein, heeft het in die jaren reeds in alle richtingen geëxploreerd, kent personen en plaatsen, toestanden en kwalen, en wat nog meer zegt, Dr. Waterman heeft in die jaren hier hard gewerkt, is op de hoogte van zijn vak, zelfs van zijn korte verloftijd gaat hij nog eenige maanden afnemen, om deze voor nieuw onderzoek en studie in het belang onzer Kolonie in Amerika door te brengen om aan het beroemde Rockefeller-Instituut de nieuwste ontdekkingen van de bacteriologische wetenschap te leeren kennen. Wij wenschen Dr. Waterman veel succes en rekenen er stellig op, dat hij in Januari weer in ons midden terugkeert.

Officieele berichten.

Aan Mej. J. C. M. Lingstuyl, onderwijzeres 3de klasse aan de openbare school op St. Eustatius, thans met verlof alhier, is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Aan den hoofdagent van politie alhier J. A. van Bruggen is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den 1sten commies alhier C. van den Berge is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst alhier Dr. N. Waterman is verlof verleend om zich naar Nederland via New-York te begeven, waarna hij bij zijn terugkeer in Januari 1920 wederom tijdelijk voor den tijd van drie jaren belast wordt met bovengenoemde functiën. Gedurende het verlof van Dr. Waterman is de eerste gouvernements-geneeskundige Dr. J. P. Evertsz Hz. tijdelijk belast met de functiën van Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, en de buitengewone gouvernements-geneeskundige, belast met den quarantaine-dienst, Dr. M. Gerstl tijdelijk met de functiën van Dr. Evertsz.

PROGRAMMA

van het volksfeest door het Gouvernement van Curaçao te geven ter gelegenheid aan den verjaardag van

H. M. DE KONINGIN.

1 September 1919.

Eerste gedeelte.

Des Voormiddags. Voor het Gouvernementshuis.

7½—9 uur. a. Boegsprietloopen. 10 prijzen f. 1.—

b. Flesschentrekken. 10 prijzen f. 1.—

c. Zwemwedstrijd over de haven. 3 prijzen f. 2.—

Gedurende dit nummer zal de militaire kapel in de kiosk voor het Gouvernementshuis spelen.

9 uur. Aubade van schoolkinderen in het Fort Amsterdam, gevolgd door uitdeeling van geschenken aan die kinderen.

10 uur. Muziekuitvoering van de weesjongens van Sta. Rosa in de kiosk voor het gouvernementshuis.

a. Pagaaiwedstrijd van 2 mans visscherskano's.

Van de Emmabrug, de boei om en terug.

1ste prijs		f. 10.—
2de prijs		„ 6.—
3 prijzen	f. 4.—	„ 12.—
5 prijzen	„ 2.—	„ 10.—

b. Wedstrijd met ponten over de haven.

1 prijs		f. 5.—
1 prijs		„ 3.—
3 prijzen	f. 2.—	„ 6.—
5 prijzen	„ 1.—	„ 5.—

c. Zeilwedstrijd van visschersbooten. Van het Waaigat om de boei en terug.

1 prijs	f. 25.—
1 prijs	„ 15.—
1 prijs	„ 10.—

Tweede gedeelte.

Des namiddags 4 uur.

a. Wedren op ezels.

beginpunt: politiepost Roodeweg, eindpunt: politiepost Waterkant, Overzijde.

1ste prijs: een heerenzadel ter waarde van f. 75.—

2de prijs: een rijzweep met zilveren knop, ter waarde van f 20.—

3de prijs: een paar rijkappen, ter waarde van f 10.—

b. Ringsteken op ezels. Waterkant Overzijde.

1ste prijs	f. 12,50
2de „	„ 7,50
3de „	„ 5.—

Zij, die aan de hardrijderij hebben deelgenomen, zijn ook verplicht aan het ringsteken mee te doen.

5 uur. Schoonheidswedstrijd en optocht van versierde automobielen.

Verzamelplaats: Fort Amsterdam, van daar uit rondrit door de stad en terug naar het Fort Amsterdam.

2 prijzen bestaande uit kunstvoorwerpen.

Beoordeeling door de Jury voor het Gouvernementshuis.

Derde Gedeelte.

7—9 uur. Bioscopevoorstelling aan den Waterkant Overzijde.

7—8 uur. Muziekuitvoering door de Weesjongens van Sta. Rosa in het paviljoen Overzijde.

9—10 uur. Vuurwerk.

De Feestcommissie,
De Voorzitter
H. M. C. van Dijk.
De Secretaris,
G. J. Ferguson.

N.B. De Feestcommissie noodigt het publiek hierbij uit, door het uitsteken van vlaggen en deelname aan de wedstrijden de feestvreugde op den feestdag te verhoogen en bij te dragen tot het welslagen van het feest.

Zeilvaart.

Gedurende de maand Juli 1919.

Binnengekomen VAN		*Uitgezeild* NAAR	
Aruba	16	Aruba	16
Barbados	1	Barbados	5
Bonaire	32	Bonaire	34
Bovenw Eilanden	2	Columbia	4
Dominica	1	Cuba	2
Guadeloupe	1	La Guayra	3
La Guayra	1	La Vela de Coro	13
La Vela de Coro	10	Maracaibo	20
Maracaibo	16	Martinique	2
Martinique	3	Pto Cabello	9
Pto Cabello	9	Pto Rico	1
Pto Colombia	5	Pto Sucre	1
Pto Rico	1	Sto Domingo	2
Sto Domingo	3		
St. Bart	1		
Pto. Sucre	1		
total	103	total	112

Buitenland.

Uit den Alcoholstrijd in Amerika.

De Amerikaansche milliardair John D, Rockefeller heeft 350 000 dollar geschonken ter bestrijding van 't drankmisbruik. In de *New York Tribune* geeft hij de volgende toelichting:

Mijn overtuiging inzake het drankkwaad word gevestigd eenige jaren geleden, toen ik voorzitter was van de groote jury, die een onderzoek instelde naar het blanke slavinnenschandaal. Ik ontdekte dat de verkoop en het gebruik van alcoholhoudende dranken in het allernauwste verband staat met den handel in blanke slavinnen. Inderdaad betwijfel ik het of deze handel ooit had kunnen bloeien zonder de hulp van den sterken drank.

Ook had ik het voorrecht van na bij de practische uitwerking van het verbod waar te nemen in Colorado met betrekking tot de Colorado Brandstof- en IJzerwerken waarbij ik geldelijk geïnteresseerd ben. Toen wij pas deze zaak in eigendom kregen, exploiteerde een firma een drankhuis daar de arbeiders, voor een deel vreemdelingen, volhielden, dat zij den alcoholhoudenden drank niet konden missen.

Toen werd Colorado *droog* gelegd. In een verrassend kort tijdbestek schenen de mannen het drankhuis geheel te vergeten en hun arbeidsprestatie en werkloonen stegen met ongeveer 12 procent. Denver bleef nog een jaar *nat*, toen het overig deel van den Staat reeds „droog" was en daarna schaarde zich de stad met een groote meerderheid in de „droge" gelederen. Ik geloof dat ik der waarheid getrouw blijf, als ik zeg, dat wanneer de quaestie nogmaals aan het oordeel van Colorado's stemgerechtigde werd onderworpen, de staat met een verpletterende meerderheid zou worden „droog" gestemd.

Het drankvraagstuk nog niet opgelost.

Nu Wilson naar zijn land teruggekeerd is, komt hij dadelijk voor de quaestie van den alcohol.

De wet, die de Ver. Staten drooglegt is erdoor, maar de ouden wisten 't reeds: Wat zijn wetten zonder zeden!

En nu het absoluut verbod van elken alcoholischen drank werkelijkheid wordt, komt er steeds sterker verzet.

Niet enkel van drinkers en drankhandelaars.

Kardinaal Gibbons ziet daarin eene wetgeving die onmogelijk bekrachtigd kan worden, die den verboden geheimen aanmaak von knoeidrank in de hand werkt en regeeringsambnaren machtigt met geweld als inbrekers en te gelijk straffeloos als mannen van de wet onze woningen binnen te dringen".

Altijd, zoo schrijft de Kardinaal, heb ik geijverd voor eene strenge regeling van den handel in sterke dranken, omdat dan de vrijheid van personen gewaarborgd blijft, terwijl wij door een *Federatief Amendement* eene wetgeving opzetten, die op den duur niet kan worden doorgezet. Het eerste resultaat daarvan zal zijn de aanmaak en de verkoop van knoeidrank voor hen, die voor wettelijk verbod (indien zulk een verbod ooit wettig kan genoemd worden) ijverden, schrijft de Kardinaal en hij vervolgt:

Mij komt het zeer vreemd voor, dat na twee duizend jaren een wet door menschen zou gemaakt kunnen worden, die de grondslagen zelve van den Christelijken godsdienst aanranden. Zal het verbod van aanmaak en verkoop van wijn de belijders van den Christelijken godsdienst niet treffen? Wij hebben hier in de Vereenigde Staten 20.000 Katholieke priesters, die elken dag het H. Offer der Mis opdragen.

Hoe zal dat moeten gaan, wanneer ze geen wijn kunnen krijgen? Ik weet dat men zal antwoorden: dat wijn voor sacramenteele doeleinden is toegestaan.

Ik kan niet zien, hoe zulks zal moeten gebeuren, als de aanmaak, verkoop en invoer van wijn verboden is".

Inderdaad het amendement maakt geen uitzondering voor wijn met sacramenteele doeleinden.

De Methodisten zeggen nu, dat de Kardinaal het opneemt voor Katholieke distillateurs.... Ze zijn in een waar dilirium geraakt: „Billy Sunday verklaart, dat toen Nebraska het Prohibitieamendement aannam, de duivel de poorten van de hel sloot en den sleutel wegwierp."

Maar de Amerikanen zijn bezig dien sleutel weer op te visschen, er verrijzen van alle kanten clandestiene ondernemingen voor het ondershandsche stoken van alcoholische dranken. Het Amerikaansche patent-bureau wordt er door overstroomd! Voornamelijk zijn het residu's van allerlei vruchten, welke dienst zullen doen: en zooals reeds aanstonds voor de hand lag, dragen al deze nieuwe dranken den kwasi-wetenschappelijken naam van medische drankjes. Het aantal *temperance drinks* voor patiënten wordt ginds ontelbaar!

Vooral leggen de technische uitvinders zich toe op het maken van imitaties van whisky en rum.

Men ziet: ook bestrijding van kwaad is een *kunst*.

Men verliest ook het goede, als men het beter schijnende grijpen wil.

Vooral in Angelsaksische landen dient rekening gehouden met het sterk gevoel van persoonlijke vrijheid.

Te Washington heeft een betooging plaats gevonden tegen het verbod, van 100.000 menschen.

De Amerikansche Federatie van den Arbeid die haar 39ste jaarlijksche algemeene vergadering hield te Atlantic City, in New-Jersey heeft — mede namens 100 bij der Federatie aangesloten arbeidersorganisaties — met kracht aangedrongen op de onverwijlde afschaffing van het met het oog op den oorlog ingevoerde verbod van drankgebruik. Voorts drong de Federatie er op aan, dat hier zal zijn uitgesloten de toepassing van het Amendement op de grondwet, waarbij de Ver. Staten „droog" worden gemaakt.

Het is merkwaardig dat de Federatie van den Arbeid zich blijkens de debatten gevoerd ter toelichting van de resolutie, op het standpunt stelt dat het drankverbod een inbreuk is op de persoonlijke vrijheid en — in zijn toepassing — van het beginsel dat de vrijheid van den burger in zijn eigen huis moet worden geëerbiedigd.

Schrikbewind in Hongarije.

De *N. Rtd. Crt.* ontving van een bizonderen correspondent te Boedapest een uitvoering relaas over „twee maanden communisme in Hongarije"

De verschrikkelijkste feiten worden in dat relaas meegedeeld. Daden van de wreedste willekeur en de schandelijkste tirannie.

Ziehier het besluit, waartoe de briefschrijver komt:

„Wie dan ook als neutraal toeschouwer weken achtereen getuige is geweest van het ongehoorde schrikbewind van een aantal mannen, die nog geen tiende deel der bevolking vertegenwoordigen, en van de misdaden, die gepleegd worden om zooals zij beweren, één betere toekomst voor de menschheid te verzekeren, daarbij het ongeluk van een volk van nabij heeft gezien, dien schijnt het onbegrijpelijk dat de beschaafde wereld niet met meer nadruk haar afschuw laat blijken en dat de groote mogendheden het tijdstip nog niet gekomen achten om aan het lijden eener bevolking van 6 millioen menschen een einde te maken.

Wat in dit citaat het meest treft is de mededeeling — die overigens niet nieuw is — dat ook in Hongarije het schrikbewind wordt uitgeoefend door een kleine minderheid.

Een aantal mannen, die nog geen tiende deel der bevolking vertegenwoordigen, overheerschen, onderdrukken en tiranniseeren het gansche land.

Met verbazing en ergernis vraagt men zich altijd weer af, hoe zulke toestanden toch mogelijk zijn en de Natie zich zulk een juk op de schouders laat leggen?

De verwarring, ontwrichting en ontreddering door den meer dan vierjarigen oorlog in zoovele landen aangericht, geeft hier ten deele de verklaring.

En anderdeels kan men het antwoord op de bovengestelde vraag vinden in de omstandigheid, dat, terwijl de revolutionnairen brutaal doortasten en geen middel ontzien om hun doel te bereiken, de groote meerderheid de bevolking in gebreke blijft zich te weete stellen en bijtijds in organisatie kracht te zoeken

Zoo wordt en werd die meerderheid maar al te dikwijls overrompeld en als een speelbal voor een handvol vermetele avonturiers.

Duitschland.

Het congres der soc. dem. te Weimar heeft de positie van Scheidemann versterkt.

Men was het daar één over de waarheid, dat de Revolutie aan Duitschland weinig heil heeft gebracht

Doch niet over de vraag: aan wie de schuld?

De een weet die aan de omstandigheden. De andere aan de coalitie met de „burgelijke" partijen, dus aan de democratie.

Minister Wissell verdedigde dit standpunt, doch ontmoette protesten van collega's.

Noske zei, dat niet de regeering het volk, doch dat

HET VOLK DE REGEERING

had teleurgesteld.

En Noske schijnt een man, die spijkers met koppen weet te slaan.

Noske heeft de heeren eens goed de waarheid gezegd:

„Wij kunnen de ongelooflijke looneischen niet dulden, ons van alle kanten geëischt. Het zal niet eens mogelijk zijn, aan alle gerechtvaardigde eischen van de oorlogsinvalieden te voldoen. (Beweging). Duitschland is bankroet en binnen enkele weken zullen wij economisch zoo gekneveld zijn, dat alleen een domkop of een schaamtelooze demagoog de looneischen verder kan ondersteunen. Ik mis bij een groot aantal partijgenooten helaas den moed voldoenden tegenstand te bieden tegen dergelijke exorbitante eischen.

Van de regeering is verlangd de hooge salarissen te annuleeren en geen pensioenen meer te betalen. Toen onlangs een ambtenaar van mijn ressort met een academische opleiding een duurtetoeslag kreeg van 600 mark, heeft men mij aangevallen en gevraagd, hoe ik er toe kwam de dragers van het oude régime te ondersteunen.

Ik kon den vrager, die van een arbeidersraad, antwoorden, dat de 58 leden van dezen raad 14.000 mark toelage per jaar kregen, behalve hun vast salaris.

Een admiraal kreeg per dag 12 mark reis- en verblijfkosten. Daarover beklaagde zich een lid van een marineraad. Ik zei hem, dat hij zelf meer kreeg, waarop de man antwoordde, dat dit hem niets aanging! Moet het zoover komen, dat de chefs van de afdeelingen in de ministeries slechter betaald worden dan de portiers?"

Aldus een soc.-dem. minister!

La Emulsión de Scott.

La Emulsión de Scott ha subido de precio en las boticas de todo el mundo. Preguntados los fabricantes explican que la subida ha sido indispensable y no guarda relación con el aumento en lo que la casa tiene que pagar ahora por el finísimo aceite de hígado de bacalao que se importa de Noruega, el cual por las consecuencias de la guerra está costando cuatro ó cinco veces más que en años anteriores. Pero la Emulsión de Scott es un producto de primera necesidad y no habrá mas remedio que pagar el nuevo precio, pues la experiencia enseña que en medicinas lo barato es caro.